

Maribor, 15. januar 2020

Številka: 007-03/2020-01

Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko

Gp.svrk@gov.si

Zadeva: Odziv SOS na Naložbene potrebe Republike Slovenije za obdobje 2021-2027 in Ozemeljski pristop pri financiranju razvojnih priložnosti FUO iz evropskih politik – skladov

Spoštovani,

V Grosuplju je v petek, 10. januarja 2020 potekalo skupno, delovno srečanje Predsedstva SOS in Komisije SOS za razvojne projekte. Na skupni seji so bili oblikovani predlogi in stališča h ključnim dokumentom, s katerimi v Sloveniji načrtujemo izvedbo in financiranje razvojnih priložnosti v novem programskem obdobju. S stališči vas v nadaljevanju seznanjamo z namenom, da jih upoštevate pri nadaljnjih aktivnostih.

1. Predsedstvo SOS in Komisija SOS za razvojne projekte sta sprejela sklep, da se predlagani ukrepi iz dokumenta Naložbene potrebe Republike Slovenije za obdobje 2021-2027 (priloga 1) zaradi usklajenosti pristopa od spodaj navzgor dopolnijo s predlogi ukrepov iz strateških izhodišč razvoja Kohezijske regije Vzhodna Slovenija in Zahodna Slovenija (priloga 2 in priloga 3). V primeru, da predlogov ukrepov niste pripravljene sami dopolniti, smo pripravljene to storiti na Skupnosti občin Slovenije. Dopolnjeni dokument se nam naj pošlje v pregled in nadaljnjo obravnavo.
2. Predsedstvo SOS in Komisija SOS za razvojne projekte sta sprejela sklep, da bodo predstavniki SOS aktivno sodelovali pri najavljenih delavnicah po tematskih ciljeh, ki se bodo pričeli izvajati v drugi polovici januarja 2020.
S strani SOS bodo na posamezni delavnici sodelovali 2-3 predstavniki. Nabor predstavnikov bo oblikovan po prejetem pozivu s strani SVRK.
Po zaključku delavnic se skliče ponovno skupna seja predsedstva in komisije za razvojne projekte, z namenom obravnave in opredelitve do novonastalih dokumentov.
3. Predsedstvo SOS in Komisija SOS za razvojne projekte sta sprejela sklep, da se v dokumentu Naložbene potrebe Republike Slovenije za obdobje 2021-2027:
 - pri posameznih ciljeh politik navedejo vsi viri financiranja, ki bodo omogočili izvedbo posameznih ukrepov in ne zgolj EU, po vzoru prvega dokumenta (april 2019).

- da se v poglavju 1.2. SC1.ii) Uživanje koristi digitalizacije... dodajo storitve eObčine.
- da se v poglavju 2.1. SC2.i) Spodbujanje ukrepov za energetska učinkovitost pri predlogu sklepov vezano na energetska prenova posebnih stavb doda tudi infrastruktura na področju ZiR - tudi gasilski domovi.
- da se v poglavju 2.2. SC2.ii) Spodbujanje obnovljivih virov energije vključijo spodbude za izrabo biomase, tako za zagotavljanje toplotne energije kot kogeneracije.
- da se v poglavju 2.4. SC2.iv) Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja tveganj in krepitev odpornosti na nesreče predlogi ukrepov zastavijo tako, da bo vključeno sofinanciranje že predlaganih ukrepov kot tudi potreb občin na področju krepitev odpornosti na nesreče. Dodatne predloge ukrepov pripravijo predstavniki SOS, URSZR in GZS.

V istem poglavju se med predlagane ukrepe doda tudi sanacija plazov, ki ogrožajo stavbe in javno infrastrukturo (predvsem ceste). V RS je evidentiranih je preko 200 pojavov plazenja. Država namenja sistemska sredstva le za sanacijo plazov večjega obsega v skladu Zakonom o ukrepih za odpravo posledic določenih zemeljskih plazov večjega obsega iz let 2000 in 2001 kar pomeni za urejanje 7 plazov. Ostalih 200 plazov pa je direktna finančna obremenitev občinskih proračunov, zato je smiselno uvesti ukrep za sistemsko reševanje problema. Da so plazovi zaradi učinkov podnebnih sprememb v Evropi problem ugotavlja tudi Evropska komisija. Glej COM(2018) 773 final/2, Bruselj, 28.11.2018, str. 3.

- da se v poglavju 2.5 SC2.v) Spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri omogoči potencialno združevanje projektov za doseganje kriterijev "2000 PE".
- da se v poglavju 2.6. SC2.vi) Spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo dodajo spodbude za nujne potrebe po financiranju urejanja ekonomsko poslovne infrastrukture za MSP na obstoječih degradiranih ali neizkoriščenih lokacijah, ki jim s tem omogočimo novo uporabo.
- da se v poglavju 2.7. SC2.vii) Spodbujanje biotske raznovrstnosti,... prvenstveno podprejo predlagani ukrepi pod točko 1 in 2 ter da se jih pripravi skupaj z občinami, v katerih so območja Natura 2000. V okviru predlaganih ukrepov pod drugimi točkami, ki so vezani na naloge, ki jih morajo izvesti določene državne institucije, se naj le-te ne financirajo iz EU, ampak iz lastnega proračuna. Sredstva za izvajanje ukrepov vezano na Naturo 2000 in biotsko raznovrstnost, se naj namenjajo za izvedbo ukrepov izključno na področju Nature 2000 in ne izven njih.
- da se v poglavju 3.2 SC3.ii) Razvoj trajnostnega, pametnega, varnega in intermodalnega omrežja TEN-T, ki je odporno na podnebne spremembe doda železniška povezava Jesenice – Nova Gorica, saj se s tem izboljša povezljivost v zavarovanih območjih Triglavskega narodnega parka.
- da se pri poglavju 3.3 SC3.iii) nujno zagotovi sofinanciranje razvoja sodobnih tehnoloških rešitev na področju javnih prevozov izven velikih urbanih središč, kjer klasični javni in medkrajevni prevozi niso ekonomsko upravičeni (elektro mobilnost, nadgradnja prevozov "na zahtevo" ect, ...)

V istem poglavju se bi bilo smiselno vzpostaviti sistem na nivoju regije in lokalni ravni z združitvijo vseh avtobusnih linij v homogen sistem in na način, da bi stroški šolskih prevozov razbremenili občinske proračune (Celostno prometno načrtovanje na regionalni in lokalni ravni, kjer bi šolski prevozi otrok in mladine postali del integriranega voznega reda.)

- da se v poglavju 4.6 SC4.vi) Spodbujanje vseživljenjskega učenja...dodajo investicije v obstoječe in nove objekte za vzpostavitev večnamenske infrastrukture v podporo izobraževanju, raziskovanju, usposabljanju in vseživljenjskemu učenju. Termin investicije se doda v izogib dvoumnosti upravičenosti sredstev.
- da se v poglavju 4.8 SC4.ix) Krepitev enakopravnega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, vzdržnih in cenovno ugodnih storitev... dodajo programi ukrepov za krepitev enakopravnega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, vzdržnih in cenovno ugodnih storitev pomoči na domu, sofinanciranje bivanja v domovih starostnikov.

Pri istem poglavju se dodajo tudi programi ukrepov za izgradnjo oz. vzpostavitev mreže malih domov in alternativnih oblik bivanja s programi integrirane dolgotrajne oskrbe v lokalni skupnosti.

V istem poglavju je potrebno zapisati spodbude tudi za investicije v infrastrukturo, ki bo omogočala izvajanje mehkih vsebin in prilagajanje na starajočo se družbo. Po demografskih napovedih bo do leta 2060 vsak tretji prebivalec RS starejši od 65 let, skoraj vsak sedmi prebivalec pa bo starejši od 80 let. S prilagoditvami moramo pričeti čimprej. Ta izziv naslavlja tudi Nacionalni program športa RS 2014–2023, ki ima v poglavju 6.1.10 Šport starejših predvidena ukrepa: 1. zagotoviti vsaj dve uri brezplačnih, kakovostno vodenih športnih dejavnosti tedensko za starejše, 2. spodbuditi medgeneracijsko sodelovanje skozi šport.

- V vseh poglavjih se iz predlaganih ukrepov se brišejo redne naloge, ki so v pristojnosti države in se financirajo iz integralnega proračuna.

4. Predsedstvo SOS in Komisija SOS za razvojne projekte je sprejela sklep, da se dokument Ozemeljski pristop pri financiranju razvojnih priložnosti FUIO iz evropskih politik – skladov (priloga 4) dopolni na način:

- Instrument CTN za urbani razvoj ostaja v višini 6 % ESRR dodeljenega državi.
- Uvede se novi instrument CTN za področje regij, za katerega se nameni sredstva v višini primerljivi s sredstvi iz naslova DRR v tej finančni perspektivi. Prav tako se predlaga posredniški organ v katerem sodelujejo SOS, ZOS in RRA GIZ.
- za izvajanje CLLD se iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja nameni 8 % razpoložljivih sredstev in 8 % iz Evropske kohezijske politike (Evropski regionalni in Evropski socialni sklad). Nujna je tudi poenostavitev in poenotenje vseh administrativnih in finančnih postopkov in s tem namenom določitev enotnih pravil za izvajanje programa (določitev glavnega sklada).

5. Predsedstvo SOS in Komisija SOS za razvojne projekte sta sprejela sklep, da pozove SVRK, da pospeši postopke, ki bodo omogočili hitrejše črpanje sredstev obstoječe finančne perspektive in da se pri tem upošteva Priročnik s poenostavitvami v Kohezijski politiki, kot del Akcijskega načrta.

S spoštovanjem,

Mag. Damijan Jaklin, l.r.
Predsednik komisije SOS za razvojne
projekte

dr. Aleksander Jevšek, l.r.
Predsednik SOS

Priloge:

1. [Naložbene potrebe Republike Slovenije za obdobje 2021-2027](#)
2. [Strateška izhodišči razvoja Kohezijske regije Vzhodna Slovenija](#)
3. [Strateška izhodišči razvoja Kohezijske regije Zahodna Slovenija](#)
4. [Ozemeljski pristop pri financiranju razvojnih priložnosti FUI iz evropskih politik](#)

